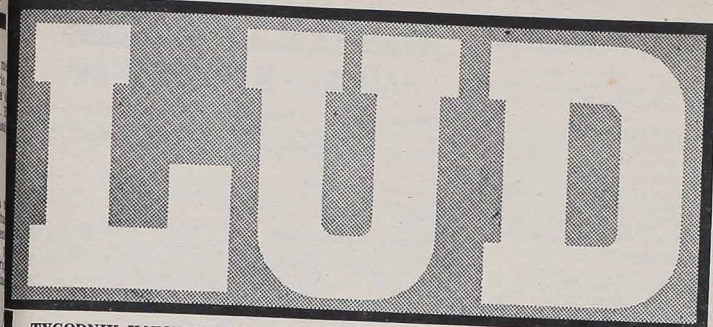

os, intelectuais, juristas... Os animadores, conveni... a alfabetização, a... saúde (higiene, nut... direitos e deveres...

TYGODNIK KATOLICKI SPOLECZNO-KULTURALNY — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU "LUD" (O POVO) O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920 KURYTYBA — 30 MARCA (março) — 1982 — Nr 3.769 — (12/82)

Propaganda wyborcza w TV

Władze rządowe wspólnie z partią PDS przygotowują projekt odnoszący się do kampanii wyborczej, która mogłaby się rozpocząć 90 dni przed wyborami...

Propaganda partyną w TV i radio prowadziłby ich liderzy w ciągu ściśle określonego terminu. Będą również przewidziane i dozwolone debaty między kandydatami...

Program kampanii wyborczej w TV i radio wzmocni niewątpliwie małe partie, jak PTB i FT, które mają za zadanie zdobyć 5 procent wyborców w różnych stanach kraju...

Reforma tego prawa będzie również korzystna dla partii rządowej, która będzie miała okazję wykazać przed wyborcami wszystkie osiągnięcia rządu na polu społecznym i ekonomicznym...

Na temat kampanii wyborczej warto przytoczyć opinię opozycji w osobie paulistąńskiego deputowanego z PMDB — Audalio Dantas i deputowanego paraiskiego tej samej partii — Audalio Dantas...

OSWIĘCIM, PAWIAK... BIAŁOLEKA PO LATACH CIERPIEŃ - LATA HAŃBY

Wieżenie i specjalnie zastrzonych rygorach bezpieczeństwa w Białolece pod Warszawą, nie różni się od hitlerowskiego więzienia na Pawlaku...

W czterdziestu kilku łagrach jedyną różnicą z obozem dotąd jeszcze nie wytatutowano na lewym przedramieniu numerów rejestracyjnych. Poza tym jedynym drobny szczegółem wszystko inne jest zachowane zgodnie z regulaminami SS...

W Białolece internowano 300 członków Solidarności i bliżej nieznana liczba intelektualistów, profesorów uniwersytetu, adwokatów a także małych chłopców.

Stworzone w Rio de Janeiro Brazylijskie Towarzystwo Solidarności z Narodem Polskim jest w posiadaniu pierwszych list z nazwiskami aresztowanych i internowanych. Te pierwsze listy zawierają 2.087 nazwisk więźniów, a wśród nich wiele kobiet i dzieci...

W Białolece program wyżywienia więźniów, wbrew szeroko przez partyną prasę i telewizję wychwalanych "ludzkich" warunków internowania, jest następujący: Rano krynoidalny wieśniowie rozdają ciemny płyn, swym kolorem przypominający kawę. Do tej cieczy wpuszczane są cząsteczki bromu...

Po południu rozmazną gorącą wodą z liśćmi herbaty. W kolejności rozdawnictwa pierwsze cele dostają wrzaski, ale do ostatnich cel dochodzi już woda letnia i pływająca w niej liście herbaty...

Książ Prymas wywalczył u władz pozwolenie odwiedzania więzień i obozów i kolejno je wizytuje. Amerykański tygodnik "Time" wydrukował fotografie Prymasa w jednej z cel Białoleki, w otoczeniu więźniów...

Więźniom odebrano aparaty radiowe, odciągają ich od życia w świecie. Przede wszystkim odebrano im zegarki, wędzelniki, broń, narzędzia, broń, broń, broń...

W tym, za budynkiem polskich esmanów, wznosi się wieższa budowla, gdzie umieszczono przywódców Solidarności. Ich warunki są o wiele gorsze, obowiązują ich niezwykle surowe rygory więzienne, nie mają też prawa wysłuchiwać Mszy niedzielnej...

Shynda dziennikarka włoska Oriana Fallaci, znana w świecie ze swych niezwykle brutalnych metod przeprowadzania wywiadów prasowych, uzyskała rozmowę z wice-premierem Mieczysławem Rakowskim. Zarzuciła generałowi Jaruzelskiemu oszustwo, bo gdy rozmawiał z Prymasem i z Lechem Wałęsą, ludzacz ich możliwościach kompromisu...

Dochożą nas wiadomości z Polski, że partia i rząd są zaniepokojone ogromem negatywnej reakcji całego wolnego świata. Wojna generała Jaruzelskiego z Narodem Polskim wywołuje rosnące z dniem każdym oburzenie. Nie tylko ze strony Kongresu amerykańskiego, wolnych związków zawodowych, socjalistów francuskich, komunistów włoskich i wszystkich przyzwolonych ludzi...

Planowanie rodziny w S. Paulo

W tzw. Wielkim S. Paulo, będącym stolicą i kilkadziesiąt satelickich, staniem małżonki gubernatora stanu S. Paulo Maluf — powstaje Program Pró-Familia, który w ciągu najbliższych trzech lat ma objąć sześć milionów obywateli pragnących wziąć udział w planowaniu rodziny...

konieczne instalacje medyczne w wypadkach, gdy jakieś małżeństwo jest bezpłodne. Twierdzi on, że takie centra są konieczne po przeprowadzeniu przez niego sondażu wśród 4 tysięcy kobiet w wieku od 15 do 44 lat. Okazało się, że 63 procent zapytanych używało środków antykoncepcyjnych lub przeszło operację sterylizacyjną...

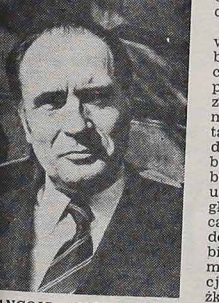
PAULO MALUF, Gubernator stanu paulistąńskiego, popiera akcję swej małżonki, by ustanowić w tym stanie centra kontrolujące planowanie rodziny.

Po wyborach municypalnych we Francji

W dwóch turach odbyły się ostatnie wybory municypalne we Francji, w których zwyciężyła lewica: socjaliści i komuniści ponieśli wielką porażkę. Zjednoczone zaś partie centro-demokratyczne (głównie degauliści i kardoczyści) będący w opozycji zdobyły: w pierwszym turze — 50,1 procent głosów, w drugim zaś 49,9 procent głosów...

49,9 procent głosów, drugą zaś — 49,6 procent. Dziwna jest sytuacja we Francji, bowiem partia socjalistyczna uważana jest za najsilniejszą w kraju, mając za sobą 30 procent wyborców, natomiast partia komunistyczna — zaledwie 10 procent głosujących (w 1976 r. uzyskała 16 procent). Wiele głosujących opowiedziało się za socjalistami lub za opozycją...

decyzje Zgromadzenia Narodowego (Assemblée). Socjalistyczny rząd francuski musi się wobec powyższego zastanowić dobrze, czy zapowiedziane reformy według systemu socjalistycznego należy ograniczyć, czy powiększyć i przyspieszyć. System demokratyczny wymaga bowiem częstej konsultacji wyborców, by się przekonać, co oni myślą o decyzjach rządowych.

FRANÇOIS MITTERRAND, prezydent Francji, przyznał, że porażka socjalistów i komunistów w wyborach municypalnych we Francji stanowi początek reform socjalistycznych — poważne osłabienie.

Wybory te wykazały przede wszystkim to, że masa wyborcza we Francji nie nawróciła się na socjalizm i że 84 procent Francuzów żyjących z pensji nie zerwało z wieloma formami kapitalizmu. A także, że reformy Mitterranda, nacjonalizujące wielkie banki i największe przedsiębiorstwa nie znalazły uznania u społeczeństwa, dlatego głównie, że rząd musi wypłacać grubą sumę tytułem indenizacji. Ponadto przedsiębiorcy francuscy powstrzymują się od nowych inwestycji ze względu na bardzo ciężkie podatki i spadek franka.

Wybory municypalne we Francji świadczą również, że Francja dzieli się obecnie nie tylko na prawicę i lewicę, lecz także na Francję narodową i municypalną (departamentową). Władze departamentowe będą mogły wpływać na...

Ważne Wydarzenia -

PRZYLADEK CANAVERAL — "Prom kosmiczny", zwany "autobusem przestrzennym", pilotowany przez Jacka Smięta i Gordona Fullertona, przez cały tydzień znajdujący się w kosmosie — okrążył ziemię 115 razy, badając wpływ słońca na poder publicum "Promu" oraz wzrost różnych roślin poza ziemię, cada um e reserwem przyciągania ziemi.

PEKIN — Podczas kilkudniowej wizyty ministra MSZ Karaiwa Guerreiro w Chinach podpisano umowę o wymianach handlowej, naukowej i technologicznej odnoszącej się do eksploatacji węgla przez firmy brazylijskie, do rozbiórki rolnictwa i ziół farmaceutycznych.

GWATEMALA — Wojsko Gwatemali pod wodzą młodszymi oficerów dokonało bezkrwawego zamachu stanu usuwając od rządów prezydenta Guevara, oskarżonego o korupcję i sfalszowanie wyniku wyborów do parlamentu.

18 Rocznicę Rewolucji Marcowej

Gen. WALTER PIRES, Minister Wojska, w rozkazie dziennym wydanym do jednostek trzech broni, z okazji 18 rocznicy Rewolucji Marcowej wyraził życzenie, by data ta obchodzona była nie tylko przez jednostki 4-ech Armii, lecz także przez całe społeczeństwo, zwłaszcza przez młodzież. Rewolucja Marcowa bowiem uratowała Kraj od objęcia władzy w państwie przez komunistów.

Minister Wojska gen. Walter Pires wydał do jednostek trzech broni rozkaz dzienny z okazji 18 rocznicy Rewolucji Marcowej. P. Minister przytoczył liczne zaskia, które towarzyszyły wydarzeniom 31 marca 1964 r., a które groziły opaniem władzy w Kraju przez komunistów. W rozkazie prezydenta João Goularta. Komuniści chwaliли się tym, że obejmą władzę bez oddania jednego wystrzału. I dzisiaj nie brak elementów, którzy idą ich śladem, zapominając, że Armia Brazylijska zawsze czuwała nad ładem, spokojem i bezpieczeństwem Ojczyzny; że Armia nie dopuścił, by powtórzyły się wypadki dywersji i bezbożności jakie miały miejsce przed wybuchem Rewolucji Marcowej. W obronie Konstytucji, demokracji i bezpieczeństwa państwa Armia Brazylijska stoi na straży i pragnie zjednoczyć się z całym narodem. Dlatego Rewolucja Marcowa powinna się obchodzić nie tylko w garnizonach wojskowych, lecz także w różnych instytucjach cywilnych. 31 marca 1964 roku jest datą, która zostanie w historii, której nigdy nie można zapomnieć. Młodzież zwłaszcza powinna o niej pamiętać, bo od tej daty rozpoczął się wielki zwrot ku wielkiemu rozwojowi Kraju, który postawił Brazylię na oczach całego świata.

PISZEMY NASZĄ HISTORIĘ

RAFAL KARMAN (DOKONCZENIE)

Potrzeba dotarcia do macezników herwowych poniosła Rafala na zachód, na pogranicze paragwajsko-argentyńskie...

W tym najbliźszym okresie swego żywota "Piniór" żył w domu, a nie w pociągu...

Puszczarski władka osiadł w podkurtybskim Bacacheri...

Rafal Karman lubił otaczać się ludźmi pióra. W swoim zapiekał się drem Stanisławem Klubowskim...

Ktoś zapytał, czy Karman lubił otaczać się ludźmi pióra. W swoim zapiekał się drem Stanisławem Klubowskim...

Aparelhos meia gilete - Giletes de importação - Permaria profissional - Tintas Quink - Correntes diversas...

FLORECKI

1000 CURITIBA - Rua Saldanha Maranhão, 148 - Paraná

WIATEO Z KSIĘŻYCĄ

Francuski uczyony Christian Renal, doradca naukowy w Białymostku...

SOCIEDADE TÉCNICA DE ENGENHARIA Anhangá, Ltda.

Resp. Técnico: Eng. Civil JULIUS ALBERTO JANKOSZ

Alameda D.ª Júlia da Costa, 387/395 Fone: (041) 223-6641

MÓW SIĘ PO POLSKU! CURITIBA - PARANA

Pekao logo and address: 225 Park Ave. South New York, N. Y. 10003

Rzeczy ciekawe i prawdziwe

DZIELNY AFGANISTAN

Nasze obecne zaniepokojenie i troska o Polskę nie powinny wymazywać z naszej pamięci faktów, że dokładnie dwa lata temu zmasowane sily Związku Radzieckiego dokonały inwazji...

Opór ten jest dzisiaj tak skutecznym, że w większości kraju wojska sowieckie nie są w stanie zapewnić sobie kontroli. Wysiki sowieckie, zmierzające do ustanowienia marionetkowego rządu afgańskiego na własną modłę...

Walka o niepodległość Afganistanu toczy się dalej. Ale dzielne wysiki narodu afgańskiego prowadzone dla odzyskania niepodległości pociągają za sobą wielkie straty.

Blisko trzy miliony uchodźców afgańskich, jedna piąta ludności kraju, uciekli ze swoich domostw i znalazły schronienie za granicą...

Tak więc żywią głęboki podziw dla tych, co walczą o swoją wolność, która wszyscy miłujemy, musimy również wyrazić głęboką współczucie dla niewinnych ofiar sowieckiego imperializmu...

"Gwiazda Polarna"

ZIELONY PIERSCIEN

W 1906 roku cesarz Franciszek II kazał sburzyć mury otaczające Kraków. Kilkaście lat później - 1920 r. - zapadła decyzja by wzduż dawnych średnio-wiecznych fortyfikacji złożyć publiczne ogrody...

Realizacja tego zamierzenia trwała blisko pół wieku. Samo plantowanie terenu (stad nazwa "Planty") zajęło 10 lat.

Pierwsze drzewa posadzone w 1822 r. Stopniowo przybływały różne ich gatunki. Sadzono również krzewy, zakładano rabaty. Planty stały się niebawem ulubionym miejscem wypoczynku mieszkańców Krakowa...

Dziś zabytkowy Kraków nieomierzalnie kojarzy się z Plantami. Ularło się nawet sformułowanie "Kraków w obrebie Plant" na określenie obszaru z najcenniejszą substancją architektoniczną i nie zamienionym od wieków układem urbanistycznym...

Jako "elektryczny ogród o charakterze krajobrazowym", Planty zaliczone w dawnej klasyfikacji do zabytków klasy zerojowej.

PODDAWANIE ŻYWNOSCI PROMIENIOM

Producenci żywności coraz więcej interesują się możliwością poddawania produktów żywnościowych działaniu promieni radioaktywnych dla ich sterylizacji i przechowywania na dłuższy okres czasu.

Ta metoda daje jednak efektywne wyniki i jest mniej szkodliwa niż metody używane dotychczas, które używają do konserwowania żywności środków chemicznych jak saletry, dwutlenku siarki, benzoenu suu itp.

MOST SAMOBÓJCÓW

Most "Golden Gate" nad zatoką San Francisco uważany jest za jedno z najwspanialszych osiągnięć nowoczesnej technologii. Piękny ten most jest jednak również najbardziej popularnym czynnikiem samobójstw w Stanach Zjednoczonych...

Most ma przesłać wysokości 66 metrów. Skok z tej wysokości "gwarantuje" śmierć. Przy życiu pozostało jedynie 12 osób spośród wszystkich, którzy chcieli się zabić...

Mówi prawnik służby ratowniczej: "Nasz most stał się niejako symbolem. Przyczynił się do tego jego romantyczny wygląd. Wielu ludzi chce popełnić samobójstwo w okolicznościach romantycznych..."

Raz na miesiąc ktoś zabija się, skacząc z mostu "Golden Gate". Okoliczności zawsze te same: skok, świadek zejścia, zwłoki; tylko nazwiska się zmieniają.

REWELACYJNE ODKRYCIE ARCHEOLOGICZNE W PERU

W departamencie Moquegua w południowej części Peru znaleziono, nie znane dotychczas, ruiny zabytkowego miasta indiańskiego. Poformowali o tym peruwiańscy senator Julio Biondi, stwierdzając, że według wstępnej oceny archeologów znajdujące się tam kamienne budowle są starsze od najstarszych zabytków dawnego imperium Inków...

UWAGA! UWAGA!

Albumy z "Piosenkami Solidarności" już wszystkie rozsprzedane. Prosimy nie nadsyłać zamówień.

Administrcja CZYTELNIKU! CZY OPLACIŁES PRENUMERATE "LUDU" ZA ROK 1982?

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Bardzo ciekawy mecz i stojący na wysokim poziomie technicznym rozegrały reprezentacje Brazylii i Niemiec Zachodnich na ogromnym stadionie rioskim Maracana. Obydwie jedenastki nie miały po jednym znakomitym piłkarzu...

Trzech piłkarzy brazylijskich: Zico, Junior i Renato otrzymali od Związku Reporterski piękne nagrody jako najwybitniejsi aktualnie piłkarze znajdujący się w doskonałej formie...

Czternastu i pół miliona mieszkańców w Brazylii posiada w domu telewizor, co oznacza, że ponad 64 milionów widzów będzie oglądało piłkarskie mistrzostwa świata w Hiszpanii...

Kilka klubów RFN krytykuje trenera jedenastki niemieckiej Jupp Derwall, że zgodził się na rozegranie meczów z Brazylią i Argentyną. Twierdzą, że z powodu tych meczów mistrzostwa piłkarskie Niemiec ulegną odożeniu...

Wielu wybitnych piłkarzy różnych narodowości będzie obserwowanych przez kierowników klubów włoskich, amerykańskich i angielskich, oferując im doskonałe kontrakty...

Do półfinałowych meczów Złotego Pucharu Brazylii zakwalifikowały się już drużyny: Corinthians, Flamengo, São Paulo, Guarani, Vasco, Fluminense i Londrina.

W Mistrzostwach świata w piłce ręcznej pierwsze miejsce zdobyła ZSRR, drugie - Jugosławia, zaś trzecie - Polska, która musiała pokonać Danię stanowiącą dla wszystkich wielką niespodziankę.

W ćwierćfinałowym meczu o Puchar Zdobywców Pucharów - Legia warszawska, pomimo ofiarnej gry, przegrała z drużyną sowiecką z Dynamem Tbilisem w stosunku 0:1.

Słynny ongiś skoczek narciarski - Austriak Sepp Bradl, który w 1939 roku po raz pierwszy przekroczył w skoku 100 m, zmarł ostatnio w Innsbrucku.

O zimowe igrzyska Olimpijskie w 1992 roku ubiega się kilka państw, m. in. Niemcy Zachodnie, Związek Radziecki, Szwecja i Włochy.

Międzynarodowe występy samochodowe formuła 1 odbyły się ostatnio w Rio z udziałem 29 kierowców, m. in. Nika Laudy i Reuteman.

Mistrz świata Brazylijczyk Nelson Piquet wystartował na 7 miejscu. Jednak w czasie 63 okrążeń zdołał wyminąć wszystkich 6-ciu kierowców i zajął pierwsze miejsce.

WSZYSTKIM KLIENTOM I DEALEROM NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA ZDROWYCH I WESOLYCH

Logo of ŚWIĄT WIELKANOCNICH PEKAO and address: SKŁADA PEKAO TRADING CORPORATION

W KÓŁKU RODZINNYM

ALEKSANDER POREMBINSKI

Arsenale trzeciej wojny

3) Nie wyklucza to jednak użycia zarówno broni konwencjonalnej, zasadniczo już przestarzałej, jak również te...

W roku 1972 Kongres USA uchwalił dodatkową (1) 90 milionów dolarów (tak!) na "udokonalenie modelu karabina laser...

Ta broń standardowa to: pistolet który wyrzuca małe pociski raketowe, to karabin automatyczny laser z lunetą teleskopową...

Artyleria przyszłej wojny zachowa swoje wielkie znaczenie, aczkolwiek w porównaniu z armata czułaucą II wojny światowej przeszła już znacząco do przodu...

Również w teoretycznym jeszcze stadium jest inne działo zwane "armatą elektryczną". Wyrzucać ma ono na obiekt ostrzelany pasmo wąskie fal elektromagnetycznych...

Obok już istniejącego wspomnianego działa XLD-1 są działa dużo mniejsze. Ich skromny laser o 60 zaledwie kilowatach z odległości 4 km zwala potężne drzewa i oczywiście z łatwością zabija może człowieka.

Jest jeszcze "działo ultradźwiękowe". Wytwarza ono potężne wibracje kierunkowe. Wibracje te w ciągu kilku sekund powodują rozspisanie się w drobne cząstki wielkich bloków granitu...

A LIBERTY

Pilniki z Polski — Spadnie z kraju — Obcegi polskie — Lampy i gaz — Reperacje — Artykuły do rzemnicstwa — Maszyny do cięcia włosów...

Szybka i rzetelna obsługa. Wysła się zamówienia pocztą albo samolotem. Fabryka fajek 1945. Reg.

Arka Noego na szczycie góry Ararat

Przy końcu 19-go wieku Nouri archidiałkon Kościoła Nestoriańskiego z Malabar w Indiach, w czasie swej wizyty u patriarchy w Kurdistanie i Persji...

Trzykrotnie ponawiał on swoje usiłowania wejścia na szczyt i dopiero za trzecim razem mu się to powiodło: znalazł się przed olbrzymim zrębem okrętu...

Nouri wszedł do środka i dokonał pomiarów, które dołącznie się zgadzają z wymiarami arki, podanymi w szóstym rozdziale Księgi Genesis: długość 525 stóp, 87 stóp i 6 cali szerokości, 52 stóp i 6 cali wysokość.

W roku 1893, w czasie Wystawy Światowej w Chicago, grupa finansistów belgijskich wysunęła projekt zniszczenia arki ze szczytu góry, przecięcia jej i zmniejszenia do rozmiarów umożliwiających transport i umieszczenie na wystawie.

Na wysokości 17.000 stóp

Sprawa arki od dawna pobudzała fantazje milionów. Okręt na skałach na wysokości 17.000 stóp. Wielu nie wierzyło. Ale oto sprawozdanie tureckiej komisji z roku 1883 roku.

Wyprawa znalazła w rozpadlinie, wśród lodów i śniegów, olbrzymi okręt archaistycznej budowy. Kilku ludzi dostało się do wnętrza, ale mogli zejść dookoła, gdyż wrak był wypełniony stwardniałym śniegiem i lodem.

Następna wiadomość pojawiła się w Ameryce na łamach "Kings Herald". Autorem jej był lotnik rosyjski Włodzimierz Roskowiński, który wystartował wraz z kolegą i okrążył kilkakrotnie górę na wysokości 14.000 stóp.

Meldunek dowódcy eskadry dotarł do dworu i car osobiście zainteresował się tą sprawą, nakazując wysłanie specjalnej wyprawy. Ekspedycja spędziła blisko miesiąc, badając szczątki arki, fotografując je i dokonując pomiarów.

Stwierdzono, że okręt zbudowany był z drzewa olendrowego, pokrewnego grupie botanicznej cypryśców. Ściany arki były powleczone warstwą jak gęby włosy, białszycą jak szelak.

Komory górne były mniejsze i wyglądały jak duże kurniki. Cała budowla świadczyła o wysokim poziomie cywilizacji w owych czasach.

Raport komisji został przesłany carowi, ale zanim zdolano go ogłosić, wybuchła rewolucja, która zmiotła carat. Sprawozdanie komisji zaginęło, ale ludzie, którzy brali udział w wyprawie, opowiadali szeroko, co widzieli podczas miesięcznego pobytu na górze Ararat.

Solidność plus zalety

"Taki solidny, a żona go opuściła", "taka wartościowa, a nie znajduje męża" — szluszmy od czasu do czasu. I zaraz potem padają melancholijne uwagi na temat, że obiektywne zalety moralne nie przynoszą ich posiadaczom szczęścia...

Rzeczywiście — osoby solidne i wartościowe (płci obojga), obdarzone poczuciem odpowiedzialności, rzetelnością, obojętnością, pracowitością itp. bywają czasem nie doceniane przez otoczenie. Dlaczego? Czyżby tzw. społeczny prestiż ich zalet był rzeczywistością niski?

Nie podobnego! Wystarczy przejrzeć choćby ankietę na temat, jakich cech oczekuje się od przyszłego męża lub żony, albo i ogłoszenia matrymonialne, które bardzo często zgłaszają i dążenie na partnerów solidnych. Zdrowy rozsądek i dążenie do znalezienia kogoś, do kogo można mieć zaufanie, na kim można polegać, z pewnością więc nie opuściły ludzi. Tylko że jest i druga strona medalu: niektórzy solidni, niektóre wartościowe bywają okropanymi, przgnębiającymi wprost nudziarzami.

Znamy takich kilkoro. Dobrzy i wcale niegłupcy, rzeczywiście wesela i humoru, a rozum wykazują wyłącznie w sferze swoich obowiązków. Brak im kompletnie wyobraźni, brak świata, nowych zjawisk z życia kultury, nauki, niekiedy rozmawiają "Nadaję" swego rodzaju komunikaty, albo udzielają rad. Są — na ogół — domatorami, co też jest plus z tego innych. Kobiety — pedantyzmem, wprost przesadnym sprzątaniem, porządkowaniem i czuwaniami, by ów ład nie zornął, milczeniem, wyłączeniem się z życia reszty domowników czy wytworzeniem tzw. ciężki nastroj i raczej smutną aurę. Chcą jak najlepiej, starając się, nie osiagając niekiedy rezultaty, zupełnie inne od zamierzonych.

Gdybyż to jedynie nudził i nużył! Można się jednak obawiać, że ich solidność bywa parawanem dla znacznie większych wad: swoistego umysłowego lenistwa, z powodu którego nie starają się zrozumieć innych oraz ich potrzeb konkretnych, nie dających się jednak sprowadzić tylko do potrzeby słowa lenistwo może niekiedy przetworzyć się w wręcz w obojętność, w pewien chłód uczuciowy.

Wniosek? Cecha określająca jako solidność — sama w sobie na pewno nie może być nudna i bardzo tylko rzadko bywa nieco zrażająca do siebie. Zdarsza się natomiast, że nudni i lidność nie występuje w połączeniu z innymi zaletami, stanowiącymi dla niej bardzo ważną oprawę.

A te zalety można w sobie wyrobić, jeśli komus ich nie dostaje! Trzeba tylko uświadomić sobie własną usterkę i stanąć, odpowiedzialni, traktując życie serio potrzebą być również świadczą liczne przykłady.

("Narodowiec")

INDICADOR PROFISSIONAL

Lekarze:

DR. LUDOVICO RYDYGIER MEDICO Estágio Hospitalar de 4 anos nos Estados Unidos...

CASA DE SAÚDE PACIORNIK

Partos e cirurgias — Operações Prevenção do câncer ginecológico...

Dentysti:

DRA. MARIA E. BARANSKI KAMIANSKA CIRURGIA-DENTISTA Alameda D. Pedro II, 602 — BATEL...

Advokaci:

DR. LEOPOLDO ANTONIO SOKOLOWSKI SPRAWY CYWILNE, KRZYMIALNE, INWENTARZ...

DR. EDWARD ZELAK Zalatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, i naturalizacja...

Uśmiechnij się...

Dentysta: przy rwaniu zęba: Nie wrzeszcz pan, nie wystraszy się poczekalni pacjentów!

Narzędzie do panny: Ostrożnie kochanie, bo kłamstwo W rok po ślubie: ostrożnie moja droga, bo kłamstwo...

Malec: Babcu, czy twoje okulary powiększają? Babcia: Tak! Malec: To je zdejmij i ukrajać mi kawałek tortu...

Szef do podwładnego: Zawsze pan najpóźniej przychodzi do biura. Podwładny: Za to najwcześniej z niego wychodzi...

KUCHNIA POLSKA

MARYNOWANA WOLOWINA 2 kg wołowiny do pieczenia; 2 filiżanki octu; 2 filiżanki wody; 3 łyżeczki soli; 1/2 łyżeczki pieprzu; 2 łyżki białego lub brunatnego cukru; 2 średniego rozmiaru cebule; 1 ząbek czosnku; 6 całych goździków; 2 listki bąklowe; 12 ciastek. Położyć mięso do glinianego lub szklanego...

Paulo Müller, Filhos & Cia.

MATRIZ E FILIAL CREDIARIO Use o seu crédito, comprando na loja de PAULO MÜLLER, FILHOS & CIA. LTDA., os seguintes artigos...

PROFISSIONAL
karze:
DOVICO RYDYGIER
MEDICO
anos nos Estados Unidos
a New York Polyclinic Medical
Hospital.
do Rio Branco, 63 — Fone: 222-4118
— Edifício Barão do Rio Branco, 182

SAÚDE PACIORNIK
Cirurgias — Operações
do câncer ginecológico
da pelo FUNRURAL.
Pinto, 83 — Fone: 222-3203

ntyści:
E. BARANSKI KAWA
DENTISTA
Pedro II, 602 — BATEL
Das 15,00 às 19,00 horas
E P O L S K I
ESTACIONAMENTO

wokaci:
ANTONIO SOKOLOWSKI
RYMINALNE, INWENTARIZACJA
Palmira, 68 — Tel.: 222-4118
Pinhais — Paraná

WARD ZELAK
Przedłowe, kryminalne, fotografowanie
Przeprawdzanie inwentaryzacji
10 — 4 piętro — Conj. 401
Fone: 222-0278 — Curitiba

chnij się,
użeba: Nie wrzeszczcie państwo
pacjentów!
nie tylko wrzeszczcie, ja też
wrzeszczę!
Ostrożnie kochanie, bo
można moja droga, bo kochanie
Czemu gapo nie uważasz
moje okulary powiększają
ukraj mi kawalek tortu
Wszyskie pan najpóźniej
wcześniej z niego wyrobisz
POLSKA
OWINA
deczenia;
brunatnego cukru;
u cebule;

Cartilha política ou Educação política

(CONTINUAÇÃO)

VI ENCONTRO

O CRISTÃO E A POLÍTICA

O POVO TEM MEDO DA POLÍTICA. POR QUE?

José: Olhe, seu Manoel, eu de política não quero nem saber. O que me preocupa é que o salário não dá no fim do mês, que a escola está cada vez mais cara... e a roupa... Eu quero viver em paz. O resto não me interessa. A política é para os partidos, para os que se dizem políticos.

Manoel: Mas, seu José, quem disse para o senhor que na coisa não tem nada a ver com outra? Quem é que marca os preços? Quem fixa os salários? Quem permite que "uns poucos" encham as suas casas de milhões à custa de todos os outros?

Severina: Deixem prá lá, meus compadres. A política é coisa de trabalhador. Trabalhador não deve se meter em política. Política é coisa de político em época de eleições. Trabalhador é alfabetado e portanto não tem condições de fazer política. Estas ideias, como do José e da Severina, entram na cabeça dos trabalhadores, dos explorados, dos pobres, como se fossem a maior verdade e o povo se acostuma a ver, ouvir e acreditar. E, os que mais poderiam fazer política verdadeira, abam achando que a política é só coisa suja e desonesta, e não vai mudar nunca e que, portanto, não devem mexer com política.

Enquanto os mais fracos pensam assim e ficam de braços cruzados, os grandes, os poderosos, se organizam e ficam cada vez mais fortes. E todas as decisões políticas passam a ser tomadas por eles.

O povo tem que participar. Não é possível que somente uns tenham o direito de falar. Não é só doutor que entende de vida. O povo entende até mais porque tem mais experiência. O povo tem cabeça para pensar. O que devemos fazer é buscar juntos o bem comum, aquilo que nós queremos e achamos justo. Este é o papel do cristão.

O ARTIGO VINTE E UM DA DECLARAÇÃO UNIVERSAL DOS DIREITOS HUMANOS diz o seguinte: "Todo homem tem direito de tomar parte no governo do próprio país diretamente ou por intermédio de representantes livremente escolhidos... A vontade do povo é a base da autoridade do poder político; esta vontade deverá ser expressa mediante eleições autênticas, que deverão realizar-se periodicamente, por sufrágio universal e igual e por voto secreto ou outro procedimento equivalente que garanta a liberdade do voto".

Ainda temos preconceitos contra os partidos políticos. Muitas vezes, a gente deixa de dar apoio ao irmão que começa a ter militância partidária e passa a olhar para ele com desconfiança.

Quando sua opção é a favor do povo devemos apoiá-lo para que ele seja fiel ao Evangelho em uma atividade política, para que ele não se deixe envolver pela sedução do poder. Isto é, aproveitar da posição política para ficar rico, sentir que sua posição política lhe dá direito de desprezar o povo, pensar no povo só na época de eleição. Para que isso não aconteça, deverá buscar na comunidade cristã energias para evangelizar o campo da política.

O QUE A IGREJA DIZ, EM PUEBLA, SOBRE A PARTICIPAÇÃO DO CRISTÃO NA POLÍTICA?

— A Igreja critica a todos aqueles que dizem que "a fé não dá para se fazer política" e acham que a vida cristã é só coisa pessoal e familiar.

— A dimensão política faz parte da vida humana e é muito importante para organizar a convivência entre as pessoas.

— A fé cristã valoriza e considera muito a atividade política.

— É um dever e um direito do cristão estar presente no campo da política. (Puebla n.º 513 e seguintes).

O Documento de Puebla afirma: "A política partidária é o campo próprio dos leigos (GS 43). Corresponde à sua condição leiga constituir e organizar partidos políticos". (Puebla n.º 524).

COMO O CRISTÃO DEVE ESTAR PRESENTE NO CAMPO DA POLÍTICA

Escolhendo e militando em um partido político, ou pressionando os candidatos eleitos com seu voto, para que trabalhem para o bem do povo. Sendo uma pessoa que critica o partido para corrigido. Fazendo do seu partido um serviço desinteressado pela causa do povo. Apoiando e defendendo as organizações do povo. Aceitando opinião de pessoas de outros partidos, que estejam a favor do povo. Contribuindo para a educação política do povo, colocando tudo o que tem a serviço de uma ordem política justa. Projutando a luz da fé sobre a realidade em que vivemos.

ORAÇÃO

Senhor, Deus Onipotente, nós vos pedimos que vos dignéis ajudar-nos, para que possamos encontrar uma solução para os nossos problemas.

Confortai os aflitos, dai fé e coragem aos que lutam em favor dos pobres, que estão sofrendo fome e desprezo. Converterei os que não creem na mensagem libertadora do Evangelho.

Dai a todos a vossa bênção e a vossa Paz para que possamos vencer as barreiras e, juntos, sem ódio e sem violência, obter a tranquilidade necessária a este vosso Povo.

Isto vos pedimos por Jesus Cristo, que com o Pai e o Espírito Santo vive e reina pelos séculos. Amém.

***

O Conselho Permanente da Conferência Nacional dos Bispos do Brasil dá seu apoio aos esforços das Dioceses e dos Regionais que se empenham na formação da consciência política do povo e o ajudam numa reflexão cristã sobre seu compromisso político. O trabalho da Igreja não favorece nenhum partido em especial, nem está marcado por uma visão imediatista, mas está voltado para o bem comum do país, numa perspectiva de futuro".

(Comunicado do Conselho Permanente da CNBB de 26-11-81 — Brasília).

Andreazza, cria o PROAGUA para abastecer 90 Distritos do Paraná

O Presidente Figueiredo e o Ministro Andreazza, Interior, lançaram em Cascavel, no Paraná, o OAGUA — Programa de Abastecimento de Água a sedes de Distritos, que vai atender em sua primeira etapa 90 núcleos urbanos neste Estado, com populações entre 300 e 4.500 habitantes, os quais, por tamanho e pequena expressão econômica, não têm condições de participarem do Plano Nacional de Saneamento — PLANASA.

Na ocasião, o Presidente Figueiredo aprovou a posição de motivos do Ministro Mário Andreazza, dando o PROAGUA com recursos de Cr\$ 74 milhões, mil para a implantação de rede de água potável a pequenas localidades urbanas do Sudoeste do Paraná, beneficiando uma população de cerca de 100 mil pessoas, numa região de intensa produção agrícola, principalmente de soja, trigo e feijão.

RECURSOS PARA INTERIOR

Entre os vários atos assinados pelo Presidente da República, em companhia do Ministro Mário Andreazza, consta a liberação de Cr\$ 1 bilhão 334 milhões para as obras do sistema viário regional das cidades próximas ao futuro reservatório da Usina Hidrelétrica de Itaipu. Estas obras constam do Programa Especial do Oeste do Paraná — PRODOPAR, em execução do Ministério do Interior. O objetivo do Programa é de melhorar e ampliar as condições locais de vida, educação, saneamento básico, regularização fundiária e preservação das condições ecológicas, com vistas à redução e correção dos impactos causados

pela construção da Hidrelétrica do Itaipu sobre a região.

O PRODOPAR desenvolve ações de recomposição do sistema viário e manutenção de estradas vicinais, assistência técnica e extensão rural, além do saneamento básico nos municípios de Foz do Iguaçu, São Miguel do Iguaçu, Medianeira, Matelândia, Santa Helena, Marechal Cândido Rondon, Guaira e Terra Roxa. Dentre as mudanças mais importantes destacam-se a redução da área total dos municípios contíguos à Itaipu, da ordem de 14% e diminuição de aproximadamente 10% da área cultivada e deslocamento de cerca de 10% da população da área que é cerca de 400 mil habitantes.

PROAGUA

O PROAGUA foi considerado de elevada prioridade pelo Ministro Mário Andreazza, justificando pelo fato de que o Programa vai beneficiar uma região carente e elevar o padrão de saúde de extensas áreas do Sudoeste e Oeste paranaense, onde existe hoje a agricultura mais tecnificada do País.

O montante de recursos liberados nesta primeira etapa corresponde a 60% dos dispêndios previstos para o conjunto das obras do Programa, pelo seu amplo alcance social, o PROAGUA foi enquadrado nas prioridades do Fundo de Assistência Social — FAS, do Ministério da Fazenda.

Educar para a Verdade

O QUE É A VERDADE?

Quando nós discutimos ou brigamos dizemos que estamos com a verdade. Chamamos até testemunhas para provar que estamos com a verdade. Chamamos até Deus de testemunha para mostrar a "nossa verdade". As crianças aprendem desde cedo este tipo de mentira dos adultos e quando surge algum problema logo dizem para a mãe: "isto é verdade". Assim crescemos, nos educamos e educamos os outros pensando que a VERDADE é a "nossa verdade". Quer dizer, só é verdade aquilo que está de acordo com nossa maneira de pensar e de agir. Enfim, a única coisa que é verdade somos nós mesmos. Não nos admiremos, pois, da falsidade que vamos encontrar em nós mesmos ao longo da vida, pois, desde cedo aprendemos a mentir. Mentir não só por palavras, mas por atitudes, por comportamento, e, até por um estilo de vida. Afinal, nós nos tornamos fariseus, quer dizer falsos, hipócritas. Não nos espantemos com tudo isso. Todo o mundo ensina a mentira. E a mentira é a maneira de cada um fazer valer a sua "própria verdade". Por isso, Jesus disse que o Demônio é o pai da mentira. O Diabo é mentiroso. Ele engana.

O MUNDO DA MENTIRA

Como educar para a VERDADE se vivemos num mundo de mentiras? Quase tudo o que nós vemos através dos jornais, revistas, rádio e televisão é uma propaganda da mentira. Cada um procura enganar mostrando as qualidades de seu produto. Assim vendem-se remédios, cigarros, bebidas, roupas com vantagens e qualidades que não têm nada a ver com eles. Todo o dia estamos diante desta avalanche de mentiras e facilmente nos acostumamos a elas. E pior de tudo isso é que as leis mentem, os governos são mentirosos, os partidos enganam, as notícias são deturpadas... Cada um e cada grupo procurando fazer valer "a sua verdade". Da mentira nasce a desconfiança e na desconfiança as pessoas tornam-se inimigas. Os homens têm medo porque ninguém sabe quando se fala a verdade. Assim, é necessário estar preparado para a guerra, pois, quando se fala de Paz pode-se estar pensando em vender armas.

A VERDADE VOS LIBERTARÁ

O que mais apreciamos e admiramos nas pessoas é a sua sinceridade, sua simplicidade, sua honestidade. Jesus amou e abençoou as crianças porque elas são puras e simples e disse que se não nos tornarmos como as crianças não entraremos no Reino dos Céus. A verdade é simples e pura. Não é complicada, burocrática ou obscura. Os jovens dizem que a melhor coisa da vida é ser autêntico. E ser autêntico é ser aquilo que se é. A amizade só é possível com pessoas autênticas. Jesus no início de sua juventude foi tentado pelo Demônio da mentira, do poder, da riqueza. Mas ninguém mais do que Ele denunciou a hipocrisia, a falsidade, a mentira. Por isso Ele nos chamou para aprender com as crianças a verdade, pois, se não formos verdadeiros não poderemos entrar no Reino.

MELHOR EM PREÇO E SERVIÇOS

AUTO VIDROS S. CRISTÓVÃO

TEM DE TUDO PARA O SEU CARRO

VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS

ATRIZ: R. Nilo Cairo, 52 - Fone: 222-6565 (PBX)

LIAL I: R. Cons. Laurindo, 961 - Fone: 224-5374

LIAL 3: BR 116 Km 105 - Fone: 246-2462

Boutin

- ADUBOS LÍQUIDOS ENVY
- ADUBOS COMPOSTOS
- ADUBOS SIMPLES
- PULVERIZADORES
- FUNGICIDAS
- INSETICIDAS
- HERBICIDAS

MAIOR ESTOQUE E MELHOR PREÇO DA PRAÇA ATACADO E VAREJO

ADUBOS BOUTIN LTDA.

Avenida 7 de Setembro, 2.064 — Fone: 224-1296

Caixa Postal 1130 — Teleg.: "PROAGRO"

80.000 — CURITIBA — PARANÁ

FERRAGENS HAUER LTDA.

NOVA SEDE COM ESTACIONAMENTO PRÓPRIO.

RUA ENGENHEIRO REBOUÇAS, 1.737 — esquina com Rockefeller

TELEFONE: 222-8040

Ferramentas - Máquinas - Metais não-ferrosos

Fundada em 1888

Av. Churchil, 1527 - R. Mateus Leme, 705

Fones: 246-2136 e 222-8285

Benjamim Zilli & Cia. Ltda.

IMPORTADORES

ARAME FARPADO DE VÁRIOS TIPOS e ARAME LISO GALVANIZADO, AOS MENORES PREÇOS.

— ★ —

Avenida 7 de Setembro, 2142 — Fones: 222-2058 — 222-2133

Endereço Teleférico: "BENZILLI" — Caixa Postal, 102

CURITIBA PARANÁ

Filhos & Cia.
RIZ E FILIAL
REDIÁRIO
Comprando na loja de PAUL
LDA., os seguintes artigos
artigos para copa e
cristais da CZECHOSLOVACIA
bém cristais da
anas, faqueiros de aço
domésticos e uma imensa
om preços especiais.

- Campanha da Fraternidade 1982

6)

(CONTINUAÇÃO)

— círculos de debate em torno de problemas concretos da comunidade, visando favorecer o desenvolvimento da consciência crítica e a dimensão social;

— participação em grupos e associações de bairro ou outras similares que, desde cedo, ajudem a despertar e aprimorar as qualidades necessárias ao convívio comunitário, ao trabalho em equipe, à organização do povo e ao exercício da autoridade como serviço;

— elaboração e divulgação de subsídios para a reta informação no campo político.

◆ Meios de Comunicação Social

"A Comunicação, como ato social, vital, nasce com o próprio homem, e tem sido potencializada na época moderna mediante poderosos recursos tecnológicos" (Puebla, 1964). Esses

LUD EM 1982 Às vésperas do maior dia Santo da Igreja

O povo de menor grau cultural tem suas concepções próprias sobre acontecimentos históricos, sobre religião, etc. Os documentos da Igreja, notadamente, os do Concílio Vaticano II, Documentos de Puebla, lembram que é preciso respeitar a religiosidade popular. Frisamos, no entanto, que nem toda a prática em concepção religiosa deva ser aprovada e divulgada por uma autoridade eclesial competente. As vésperas da Semana Santa, o sentimento religioso do povo é notório pela participação externa em atos ou cerimônias apropriadas para o acontecimento. Para o católico esclarecido a obra redentora de Jesus Cristo não termina na Sexta-Feira Santa.

Para se medir o grau de compreensão dos maiores acontecimentos da história da Salvação da humanidade bastaria que se fizesse não só para o povo simples, a seguinte pergunta: "Qual é o maior dia Santo da Igreja"? A resposta imediata, seria: "E Sexta-Feira Santa". No entanto, não é, porque a obra de Cristo culmina com a sua ressurreição. O maior dia santo da Igreja é o dia da ressurreição de Jesus Cristo, o primeiro dia da semana, porque "este é o dia que o Senhor fez".

SOLIDARIEDADE DA ARQUIDIOCESE DE CURITIBA

Os 10 poloneses, asilados políticos, acolhidos em Curitiba há três meses, receberam ajuda de custo da Arquidiocese de Curitiba. A importância de Cr\$ 225 mil cruzeiros foi coletada em paróquias da Arquidiocese de Curitiba. Foi mais um gesto de solidariedade dos arquidiocesanos e do Arcebispo para com os poloneses aqui abrigados.

CAMPANHA PRO-NECESSITADOS NA POLÓNIA

Com o último depósito na conta 011957 do Banco Nacional, o total, agora, se eleva a Cr\$ 418.550,00. Esta importância é o resultado de contribuições enviadas à Cruz Vermelha através da Gráfica Vicentina Ltda.

Segundo orientação da presidência da Cruz Vermelha Brasileira, filial do Paraná, a campanha em prol dos necessitados na Polónia, iniciada em janeiro deste ano, fica encerrada. Oportunamente, divulgaremos a confirmação do recebimento da importância acima, pela Cruz Vermelha.

Esta foi mais uma prestação de serviço do seu jornal LUD.

Pe. João Novak
Jornalista Profissional
Reg. no MTPS n.º 721

recursos tecnológicos, que são os Meios de Comunicação Social, devem ser meios "sociais" de comunicação e educação, e não instrumentos a serviço de interesses de indivíduos ou grupos, onde o pressuposto básico e a meta são o lucro.

Nesta linha:

a) realizar atividades que ajudem as pessoas a tomarem consciência do poder dos meios de comunicação social, e dos direitos que, perante os mesmos, cabem à sociedade;

b) desenvolver ações concretas na defesa desses direitos, sobretudo do direito de ser informado e de manifestar-se com objetividade;

c) tomar uma atitude ativa, crítica e exigente, de forma coletiva e mesmo individual;

d) promover e apoiar formas educativas de comunicação social nas próprias comunidades e pequenos grupos, onde o povo tenha oportunidade de expressão, educação e promoção;

e) buscar formas concretas, que ajudem a colocar os meios de comunicação social da Igreja, principalmente o rádio, que é hoje o meio mais usado pelos pobres, a serviço do povo, como veículo de sua cultura local e de seus problemas concretos (cf. Puebla, 1964);

f) esclarecer as pessoas, que dispõem de decisão nos MCS, sobre o papel educativo que lhes cabe na sociedade, pelo poder que lhes conferem estes meios;

g) apoiar e animar as pessoas que, trabalhando nos MCS, são abertas ao serviço da educação e da fraternidade;

h) instruir devidamente no campo da comunicação todos os agentes de evangelização (Puebla, 1968), e educar o público receptor, sobretudo pela formação sistemática nas escolas, para uma atitude crítica perante o impacto dos meios de comunicação social (cf. Puebla, 1968).

◆ Escola para Todos

Consientizar, especialmente os pais, sobre o direito de todos à escolarização adequada, que, pelo menos no 1.º grau, seja gratuita. Para isto:

a) apoiar iniciativas públicas e/ou particulares que visem ao atendimento desse direito fundamental;

b) promover e incentivar, pelos meios possíveis, uma revisão dos critérios de distribuição dos recursos públicos, de modo a destiná-los à educação uma parcela bem mais significativa dos mesmos;

c) proclamar e defender o direito de os pais escolherem a educação que desejam para seus filhos (cf. Vaticano II, Sobre a Educação Cristã, 6; Medellín, Educação, III, 13; Puebla, 1968), tornando efetivo este direito através de subsídios públicos para as diversas formas de educação.

◆ Exigências Especiais de Escolarização

A fraternidade exige que sejam oferecidas oportunidades educacionais extraordinárias àqueles que, por motivos naturais ou sociais, enfrentam a vida com grandes barreiras e extrema dificuldade. Além do apoio pessoal que cada qual possa oferecer, sejam promovidas, com recursos humanos e materiais, públicos e particulares, as organizações e instituições especificamente destinadas a estas pessoas:

a) Deficientes físicos e excepcionais — Atenda-se de maneira eficaz e permanente os deficientes físicos ou excepcionais, oferecendo-lhes adequadas condições de educação, a fim de que possam realizar a plenitude de suas capacidades e participar e contribuir para o desenvolvimento da sociedade.

b) Menor Carente e Abandonado — Incentivem-se os processos de apoio educacional aos menores carentes e abandonados, para que possam superar as barreiras criadas em seu caminho pelas condições sócio-econômicas ou morais de suas famílias e do meio-ambiente.

◆ Escola

A Escola, por sua própria finalidade, deve ser instrumento privilegiado de educação libertadora. Em consequência, deve:

a) incentivar experiências de educação nova e renovadora, baseada em métodos e práticas participativas e fraternas;

b) buscar meios para pôr termo aos legalismos que, na educação, fazem as pessoas descuidarem o essencial do processo educativo, pretendendo-se a minúcia;

c) diminuir a burocracia educacional, que acaba transformando os meios em fins;

d) incentivar o ensino religioso em todas as escolas, visando a formação da fé e o cultivo dos valores morais, que devem orientar os alunos ante os desafios com que se defrontam, especialmente em matéria de drogas, violência, sexo e consumismo.

◆ Escola e Universidade Católica

As Escolas Católicas, em seus diversos níveis, optem por linhas fundamentais de ação, assumindo-as radicalmente e a partir delas organizando seu projeto educativo (cf. Proclamação dos Bispos e Provinciais do Rio Grande do Sul, 1980, n.º 4):

a) sejam forjadoras de agentes de transformação, em busca de uma sociedade de irmãos (cf. Puebla, 1968, 1044);

b) sejam expressamente evangelizadoras, anunciando, pelo testemunho, explicitamente, o Cristo Libertador e seu Reino (cf. Puebla, 1968);

c) assumam a causa do povo em qualquer meio, e no atendimento direto, escolham de preferência os pobres (cf. Puebla, 1968); essa opção implica a preocupação preferencial arrendatários ou empregados no campo;

d) vivenciem seu currículo a partir dos problemas culturais, econômicos, políticos e religiosos da realidade brasileira e local, visando sempre a uma sociedade mais humana, justa e fraterna;

e) adotem um processo permanente de planejamento como instrumento que liberte para a comunhão e participação corresponsável;

f) sejam centro cultural, social e espiritual da comunidade local, colocando seus recursos humanos, físicos e materiais a serviço das classes populares;

g) eduquem para a solidariedade e não para a competição;

h) busquem a articulação com outras escolas católicas e escolas de diferentes confissões religiosas, experimentando a força da união por uma educação libertadora.

◆ Educadores

É preciso valorizar a missão decisiva que têm os educadores de todos os níveis e formas de educação, na tarefa de mudança da sociedade. Para isso:

a) incentivar os educadores de escolas públicas a se unirem para:

— reflexão sobre o próprio papel na construção da sociedade;

— intercâmbio de experiências educacionais nessas áreas;

— busca decidida e corajosa de meios práticos para educação a serviço da fraternidade;

b) apoiar as justas reivindicações salariais que garantam uma vida digna e maior eficiência profissional;

c) promover o educador cristão, especialmente no âmbito de quem assuma sua presença e posição na Igreja, chamado a participar da missão evangelizadora no campo da Educação (Puebla, 1968);

d) favorecer as oportunidades de encontro de educadores cristãos nos diversos níveis e formas de educação, para, à luz do Evangelho, possam iluminar sua vida e o seu trabalho;

e) em sua função de evangelizadores, tanto na esfera pública como na particular, tenham presente o caráter da educação cristã, que deve incluir necessariamente a educação da fé, e visar também a preparação do educando para a escolha responsável da profissão e do estado de vida;

f) favorecer a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

g) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

h) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

i) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

j) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

k) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

l) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

m) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

n) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

o) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

p) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

q) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

r) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

s) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

t) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

u) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

v) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

w) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

x) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

y) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

z) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

aa) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

ab) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

ac) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

ad) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

ae) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

af) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

ag) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

ah) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

ai) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

aj) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

ak) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

al) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

am) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

an) promover a fraternidade verdadeira e o diálogo entre todos os membros da comunidade, para que se constriam condições de justiça;

Neste final do mês duas datas importantes:
Dia 29, foi o aniversário de Curitiba, 289 anos: Para
Dia 31, aniversário da Revolução de 1964, 18 anos
de esforços por um Brasil melhor.